

Nýdecký **ZPRAVODAJ** **INFORMATOR** *Nýdecki*

Listopad 2016

Mikulášská nadílka

Dne 2. prosince 2016 v 17.00 hodin

přijede na náměstí do Nýdku

Mikuláš s anděly a čerty

rozsvítit vánoční stromeček a hodným dětem
nadělit dáreček.

Všechny děti srdečně zveme!

Serdecznie zapraszamy wszystkie dzieci!

Na závěr ohňostroj

Vystoupí děti z mateřské školky.

Obec Nýdek Vás srdečně zve na

Vánoční koncert

**Dne 4. prosince 2016 v 16.00 hodin
v budově "Zázemí pro sportovce".**

Vystoupí: skupina „PEARBAND“ (Darina Szymeczková)
pěvecký sbor LECAV

 Lpřávičky z mateřské školčky

Projekt „MĚLA BABKA“

V měsíci září se naše MŠ společně s rodiči a dětmi zapojila do projektu „MĚLA BABKA“. Cílem projektu bylo prohloubit vztahy a spolupráci mezi rodiči a mateřskou školou.

V těchto dnech děti průběžně přinášely do školky jablka do připravených košíků. Následně je ochutnávaly, krájely,

připravovaly k sušení křížal atd. Různými výtvarnými technikami jsme si

společně vyzdobili prostory naší školičky. Děti se s nadšením zapojovaly do různých činností a pohybových her - nejvíce s padákem. Rovněž plnění úkolů doma s rodiči je velmi zaujalo a nadchlo.

S nadšením každé ráno přinášely splněné úkoly (namalované jablíčko, báseň, píseň a voňavé jablko ozdobené kořením, přírodním materiálem i jinou technikou dle vlastní fantazie).

Projekt byl ukončen společnou odpolední vycházkou na náměstí, kde děti zatančily „MAZURKU“ a přednesly básničky o jablíčku. Svým výrobkem vyzdobily prostory OÚ a za snahu byly odměněny jablkovým džusem, tyčinkou a vyrobenou magnetkou. Za slunečného a teplého počasí se akce zdařila a určitě všem i líbila.

Děkujeme rodičům za aktivní spolupráci a radostně prožité odpoledne.

Kolektiv MŠ

Poděkování SDH Nýdek

Dne 30. září 2016 děti z MŠ prožily dopoledne s hasiči na hřišti U POŽÁRNÍKA.

Po příjezdu houkajícího auta děti přivítal velitel jednotky Ladislav Vitásek se svými členy – Petrem Brancem, Filipem Cvikem, Markem Hotou a Michaelou Vitáskovou.

Všichni jsme si vyslechli krátkou besedu o práci a poslání hasičů. Shlédlí jsme ukázkou útoku hašení, což jsme si pak sami mohli vyzkoušet stříkáním z proudnice.

Děti si prohlédly auto zevnitř i zvenku, vybavení auta a výstroj. Do školky jsme se vraceli s nezapomenutelným zážitkem.

Děkujeme hasičům za ochotu i předvedenou ukázkou a těšíme se na další spolupráci.

Kolektiv MŠ

Další jabloň v Aleji dobra poroste pro paní Szymeczkovou

Alej dobra v Hrádku se opět rozrostla. K jabloním, které tam zasadilo za své obce šestnáct starostů z Jablunkovska před dvěma lety, přibýly další tři jako pocta lidem, kteří něco udělali pro druhé.

Starosta obce Nýdek zasadil jednu z nich a to jako poctu pro naši občanku paní Helenu Szymeczkovou, knihovnici a kronikářku obce, která je výjimečná osobnost, má ráda lidi a která díky své neutuchající energii rozdává radost a optimismus. Paní Szymeczková převzala před několika lety z rukou ministra kultury ocenění „Knihovna roku“ a dále je držitelkou

ocenění starosty obce „Za přínos pro obec“ Na počest paní Szymeczkové poroste jabloň Boskoopská.

Paní Anna Rychtářková z chaty Hrádek, která s alejí téměř sousedí, uvedla při první sadbě, že až jednou stromy dorostou, jablko si z nich může utrhnout každý, kdo půjde kolem. „Věřím, že když ho sní, bude o něco lepší,“ řekla tehdy. Nyní žena, která alej vymyslela a obec ji ideu pomohla uskutečnit, dodala, že sama byla dojatá tím, jak dojati byli ocenění. „Byli nadšení a bylo vidět, že je to pro ně opravdu velká pocta,“ zmínila Rychtářková.

Odpadové hospodářství Nýdku

ODBĚR VYSLOUŽILÝCH ELEKTROSPOTŘEBIČŮ A ELEKTROZAŘÍZENÍ

Vysloužilé elektrospotřebiče a elektrozařízení z domácnosti i z kanceláře **NEPATŘÍ DO KOMUNÁLNÍHO ODPADU.**

Veškeré elektrospotřebiče (kompletní, bez nějakých chybějících částí apod.): **vyšavače, žehličky, topinkovače, fritézy (bez oleje), fény, holicí strojky, pily, vrtačky, pračky, sušičky, myčky, el. sekačky, mikrovlnné trouby, sporáky, chladničky, mrazničky, klimatizace aj.** můžete odkládat do dvou červených kontejnerů, umístěných u Nýdečanky a na náměstí (pouze ty spotřebiče, které tam vejdou).

NEVHAZUJTE - žádné el. kabely, části lustrů, baterie, žárovky, zářivky atd. - POUZE ELEKTROSPOTŘEBIČE !!!

Ostatní větší spotřebiče a elektrozařízení (počítače s příslušenstvím, tiskárny, telefony, televizory, rádia, DVD přehrávače, videa, mobily, tlakoměry a jiné) můžete odkládat ve sběrném dvoře za Obecním úřadem v Nýdku každou středu od 14-ti do 17-ti hodin.

Žádáme občany, aby dodržovali uvedený termín sběru a nenaváželi spotřebiče mimo středy a nenechávali je před plechovou garáží. Děkujeme.

NEFUNKČNÍ ZÁŘIVKY SBÍRÁ EKOLAMP

Vysloužilé lineární a kompaktní úsporné zářivky ani výbojky rozhodně nepatří do běžné popelnice na směsný odpad. Nejen, že se dají opětovně využít a recyklovat, ale navíc obsahují i malé množství nebezpečné rtuti, a proto nesmějí skončit na skládce.

Úsporky obsahují nebezpečnou rtuť, ale i sklo, kovy a plasty

Zářivky (trubicové i kompaktní úsporné) obsahují 3–5 mg jedovaté rtuti, která by ve vyšších koncentracích mohla ohrozit lidské zdraví i životní prostředí.

Kromě rtuti je v úsporných zářivkách obsažena i řada druhotných surovin: hliník, mosaz a další kovy, které je možné znovu použít v kovovýrobě. Recyklované plasty jsou dobrou surovinou například pro zatravnovací dlaždice či různé plastové komponenty a vyčištěná rtuť je znovu využívána v průmyslové výrobě. Sklo se používá jako technický materiál, nebo dokonce pro výrobu nových zářivek. Znovu je tak možné pro další výrobu použít 95 - 100 % materiálu, ze kterého byla zářivka vyrobena.

Odneste úsporku „do sběru“

Pokud teď přemýšlíte, jak se starou úsporkou naložit a kde ji odevzdat k recyklaci, rádi vám poradíme.

Nejjednodušší je odevzdat starou zářivku v elektro obchodě při nákupu nové. Úsporku můžete také odnést do malé sběrné nádoby, která je umístěna v budově obecního úřadu.

EKOLAMP se postará o sběr, svoz i recyklaci

Zpětný odběr zářivek pro naši obec zajišťuje kolektivní systém EKOLAMP, který v České republice funguje již od roku 2005. Vytváří síť

sběrných míst, přispívá na náklady provozu sběrného místa, plně hradí přepravu sběrných kontejnerů do recyklační firmy i samotnou recyklaci. Díky tomu ušetří obec Nýdek finanční prostředky, které bychom jinak museli vynaložit na recyklaci nebezpečných odpadů.

Prostřednictvím systému EKOLAMP se během loňského roku podařilo recyklovat téměř 5 milionů zářivek a výbojek. To představuje cca 25 kg toxické rtuti, která by jinak mohla znečistit vodu o objemu dvou Slapských přehrad. Pomozte i vy chránit své zdraví a přírodu našeho města a nevyhazujte úsporky do koše.

Více se o problematice nakládání s nefunkčními zářivkami dočtete na www.ekolamp.cz.

Revize kotlů na tuhá paliva

Majitelé většiny kotlů na tuhá paliva napojených na teplovodní soustavu ústředního vytápění domu mají podle platného zákona o ochraně ovzduší od roku 2012 novou povinnost, kterou musí splnit do konce letošního roku. Do konce roku musí každý spalovací zdroj na tuhá paliva o příkonu 10-300 kW napojených na radiátory projít kontrolou technického stavu a provozu (revizí).

Od 1. ledna 2017 si totiž může úřad vašeho města nebo obce s rozšířenou působností vyžádat potvrzení o revizi. V případě nedodržení povinnosti čeká domácnosti postih až do výše 20 tisíc korun. Nejpозději za dva roky je nutné revizi kotle pravidelně zopakovat.

Bližší informace o revizi kotlů a seznam revizních techniků naleznete na stránkách obce Nýdek, www.nydek.cz

Jak a proč odstraňovat jmelí...?

Jmelí se v posledních 15 letech hojně rozšířilo na území Moravskoslezského kraje a způsobuje usychání a umírání stromů nacházejících se v zahradách, v parcích, podél komunikací, ale také na významných stromořadích, alejích, či

památných stromech.

Jmelí je stálezelený keřík dvoudomé rostliny, jehož větve tvoří husté polokulovité trsy dorůstající průměru až 100 cm (výjimečně 180 cm). Bílé plody, které jsou mírně toxické, rostou na samičích trsech. Samčí trsy jsou naopak charakteristické zlatavým zbarvením lístků. Jmelí je typickým poloparazitem, který svému hostiteli – dřevině – odebírá důležité minerální látky, ale je sám schopen fotosyntézy, a tudíž je jen částečně vázaný na svého hostitele. Jmelí nenapadá jen starší a staré stromy, ale také mladé sazenice v blízkosti napadených stromů. Paraziticky může žít 30 - 40 let, výjimečně až 70 let.

Životní cyklus jmelí se dělí na dvě fáze – **1. fázi klíčení**, kdy rostlina žije ze svých zásob a **2. fázi cizopasnou (parazitickou)**, kdy se vyvíjí trs jmelí, kdy využívá vody a živin hostitelské rostliny.

1. Fáze klíčení začíná přilepením semene ze zralého plodu na větvíčku hostitelské dřeviny po přenosu ptáky i samovolným pádem bobulí. Lepkavost plodu způsobuje viscin, který je obsažen v dužnině. K přilepení semene na větvíčku dřeviny dochází ke konci zimy, kdy bobule dozrávají (prosinec až leden). Substrát pro tuto první fázi růstu jmelí nemá žádný význam a jmelí vyklíčí na větvíčkách stromů stejně jako např. na skle nebo na kameni. Prvním rokem na přelomu jara a léta vzniká přísavný terčík. Ze středu terčíku začne do kůry vyrůstat primární haustorium pevně přidržující mladou rostlinku v kůře hostitele. Druhým rokem z tohoto prvotního kořínku vyrostou jeden nebo více zelených, korových provazců (kořenů), jež se pod kůrou rozrůstají do všech stran. Z nich pak druhotné haustoria pronikají lýkem a kambiem až na dřevo. Přímě do dřeva nepronikají, jsou však dřevem hostitelské dřeviny obrůstány při tloustnutí větví. Jmelí pomocí svých haustorií ze dřeva odčerpává vodu a živiny pro vytváření organických látek fotosyntetickou asimilací. Třetím rokem primární listy jmelí opadnou. Vyrůstají větvíčky a v letním období vyrostou i listy druhé generace. Ve čtvrtém vegetačním roce v letním období opadají listy druhé generace a vyvinou se listy třetí generace a s nimi se vytvoří základy květů. V pátém vegetačním roce již může jmelí od ledna (nejčastěji však od počátku března) do dubna rozkvést a v létě opět vyměnit listy. Po pátém roce může jmelí kvést každoročně.

Nejčastější způsobem přenosu semen je z pozřených plodů.

Semena jmelí po průchodu zaživacím traktem ptáků mají lepší klíčivost. Pozřené plody jmelí procházejí zaživacím traktem ptáků velmi rychle (15 až 20 minut), přenos semen na větší vzdálenosti je tímto způsobem prakticky vyloučen. Dalším způsobem šíření semen jmelí je na zobáčích, případně na jiných částech těl ptáků. Ptáci mají ve zvyku si zobáky čistit jeho otíráním o větve stromů. Tímto způsobem může dojít k přenosu i na značné vzdálenosti.

Jmelí se nachází na listnatých i jehličnatých dřevinách, mezi **dřeviny silně napadené** jmelím patří: lípy (*Tilia sp.*), topol kanadský (*Populus x canadensis Moench*), topol bílý (*Populus alba*) vrby (*Salix sp.*), javory (*Acer sp.*), jabloně (*Malus sp.*), jeřáb ptačí (*Sorbus aucuparia*), aronie (*Aronia melanocarpa*), trnovník akát (*Robinia pseudoacacia*), hlohy (*Crataegus sp.*), ořešák černý (*Juglans nigra*), jedle bělokorá (*Abies alba*), borovice lesní (*Pinus sylvestris*). **Do skupiny dřevin (prozatím) vůči jmelí imunní patří** buk lesní (*Fagus sylvatica*), topol černý pyramidální (*Populus nigra „Italica“*), modřín opadavý (*Larix decidua*) a některé exotické dřeviny.

Důsledkem výskytu jmelí dochází **k oslabování vitality dřevin** z důvodu nadměrného odnímání vody a živin, následnému ulamování větví v místě trsu jmelí, zasychání vrcholů stromů i jinak oslabených větví a postupnému odumírání napadené dřeviny.

Z důvodu zvyšující se intenzity plošného napadení dřevin jmelím se obracíme na vlastníky, kteří na svých pozemcích evidují výskyt jmelí, aby se z důvodu zmírnění jeho šíření pokusili eliminovat jeho výskyt.

Doporučený postup eliminace jmelí:

- Provádět kontrolu dřevin zaměřenou na výskyt jmelí a jeho včasnou likvidaci zabránit dalšímu šíření,
- odstraňovat jmelí **ořezem větví s trsy jmelí** (vylamováním se nezabrání jeho dalšímu šíření),
- podpořit vitalitu stromu zálivkou a přihnojením draslíkem,
- v případech napadení více než 50 % objemu koruny přistoupit ke kácení dřevin, pokud nejde o významné stromy (aleje, solitéry v parku, památné stromy) tyto přednostně ošetřovat.

Při odborných ořezech nebo při kácení se postupuje v souladu se zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.

V případě dotazů či žádostí o konzultace ve vazbě na případná ošetření či kácení a zákonných postupů můžete kontaktovat příslušné obecní úřady (popř. Krajský úřad Moravskoslezského kraje, odbor životního prostředí a zemědělství, 28. října 117, 702 18 Ostrava – Ing. Lenka Peichlová, 795 622 385).

Inzerce

*

**RIZIKOVÉ KÁCENÍ
STROMŮ**

*

OŘEZ VĚTVÍ

*

LESNÍ TĚŽBA

*

Pavel Bonček
TEL: 732 919 101

Ing. Lenka Peichlová

Charita Třinec

obec

Poradenství
Charita
Třinec

MEDICA
zdravotní péče

Osobní asistence
Charita
Třinec

Tísňové tlačítko
Charita
Třinec

Půjčovna pomůcek
Charita
Třinec

Domácí zdravotní péče

MEDICA
zdravotní péče

AGENTURA
SESTER

Jiřina
Ivanovová
602 535 696

Mobilní hospic

MEDICA
zdravotní péče

Charita
Třinec

<http://www.charitatrinec.cz/>
bezecna1@post.cz

Lidická 1272
TŘINEC
Tel.: +420 558 993 587
Mobil: +420 724 257 219

- Poradenství
- Půjčovna pomůcek
- Tísňové tlačítko
- Osobní asistence

Návštěvní hodiny

Pondělí	8:00	-	16:00
Úterý	8:00	-	15:00
Středa	8:00	-	16:00
Čtvrtek	8:00	-	15:00
Pátek	8:00	-	13:00

MEDICA
zdravotní péče

<http://zdravotnipce.trinec.cz/>
<http://hospic.trinec.cz/>
medica@seznam.cz

Konská 63
TŘINEC
Tel.: +420 558 993 587
Mobil: +420 724 257 219

- Poradenství
- Mobilní hospic
- Domácí zdravotní péče
- Návštěvy po porodu
- Půjčovna zdravotních přístrojů

AGENTURA
SESTER

Návsi 499

Hamroziová Ludmila
724 992 495

Jopková Anna
739 471 649

Pilchová Monika
776 706 050

Zogatová Irena
731 724 250

- Domácí zdravotní péče